

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Aralık 2022 ayında, Avrupa'ya gitmek için ailesiyle birlikte İzmir'e gelen Kongolu iki kardeşin anne ve babaları Avrupa'ya gitmişler, 15 yaşındaki kız çocuğu ve 16 yaşındaki ağabeyi, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'ne götürülmüşlerdir. Avukatları; bir dernek üzerinden kendilerine çocukların açık havada tutulduklarına dair bilgi geldiğini, kış ayında dışarıda olmalarının işkence kapsamına girmesinden dolayı 28 Aralık 2022'de GGM'ye gittiğini, sadece 15 yaşındaki kız çocuğuyla görüştürüldüğünü, 16 yaşındaki erkek çocuk için ise "burada böyle birisi yok" denildiğini, çocukların incelenebilecek bir dosyalarının bile olmadığını, kız çocuğunun kendisine hastanede yaş tespiti yapıldığını söylediğini aktarmıştır. Bu işlemlere dair ilk olarak bir tutanak hazırlanmış ve uluslararası çocuk koruma başvurusu yapılmıştır. Çocuklar hakkında, 27 Aralık 2022 tarihinde sınır dışı kararı alındığı halde, avukatlarına bu kararın bilgisi verilmemiştir. Avukatları, 16 Ocak 2022 tarihinde hukuksuz bir şekilde verilen sınır dışı kararlarına itiraz etmişlerdir.

Refakatsiz çocuk sığınmacılar, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu çerçevesinde, Türkiye'nin uluslararası yükümlülüklerinin de gerektirdiği şekilde yasal korumadan faydalanma hakkına sahiptir. Refakatsiz olarak Türkiye'de bulunan Kongolu kardeşlerin bu haktan yararlandırılmamak için yaşlarının büyütüldüğü, psikolojik değerlendirme içeren ayrıntılı bir yaş testinin yapılmadığı, test öncesi bilgi verilmediği, avukat ataması taleplerinin kabul edilmediği iddia edilmektedir. Yaş tespiti sonuçlanana kadar kişilere, çocuk muamelesi yapılması gerekmektedir. Erkek çocuğu ile avukatlarının görüşme talepleri hukuka aykırı bir şekilde 5 kez reddedilmiştir. Kardeşlerin, göç yolunda ayrı düştükleri anne ve babası ile sadece Facebook hesaplarından iletişim kurma imkanları olmasına karşın telefonlarına el koyulduğu için iletişim hakları da engellenmiştir. Kongolu kardeşler, Avrupa'da bulunan ailelerinin yanına gitmek istemektedirler. Uluslararası hukuk ve sözleşmeler gereği; devletler, ırk, cinsiyet, inanç ayrımı yapmadan eşit bir şekilde mülteci çocukların, barınma, beslenme, eğitim, her türlü istismara karşı korunma gibi en temel

haklardan faydalanmasını sağlamakla, ailelerinden ayrı düşmeleri durumunda, çocuğun ailesi ile birleşimlerini gerçekleştirmekle yükümlüdür.

Bu bağlamda;

1-İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezi'nde tutulan 15 ve 16 yaşında Kongolu iki kardeşin yaşları büyütülerek haklarında sınır dışı kararı verildiği Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?

2- Refakatsiz iki çocuğun, Kongo'ya gönderildiklerinde, temel yaşam haklarının ihlal edileceği, ailelerinin parçalanacağı, psikolojik ve fiziksel riskler yaşayacakları iddiası araştırılacak mıdır? Uluslararası sözleşmeler gereği, Bu çocukların geri gönderilmeleri halinde, Kongo'daki durumları nasıl takip edilecektir?

3- Hukuk sisteminde, sığınmacı çocuklar sınır dışı edilmediğinden, Kongolu iki kardeşin yaşlarının büyütüldüğü iddiası araştırılacak mıdır? Kardeşlerin yaşlarının tespiti için psikolojik değerlendirmeyi de içeren kapsamlı yeni bir yaş tespiti yapılacak mıdır?

4- Kız çocuğu, abisinin de içeride olduğunu, durumunun iyi olmadığını söylediği halde, avukatların erkek çocuk ile görüşme talepleri "böyle biri yok" denilerek neden reddedilmiştir? Abinin ismi, emanet tutanağındaki isimle, avukat taleplerindeki isimle aynı olduğu halde, burada yok diyerek yanlış bilgi veren, çocuğun hak gaspına neden olan görevliler hakkında işlem yapılacak mıdır?

5- Avukatları, çocuğun dosyasındaki evraklarda daksil ile yapılmış tahrifatlar olduğunu ve tebliğ tarihinin değiştirildiğini görmüşlerdir. Resmi bir evrakta hayati öneme haiz tebliğ tarihinin değiştirilmiş olmasının gerekçesi nedir? Evrakta tahrifat yapan görevliler için inceleme başlatılacak mıdır?

6- Çocukların avukatlarının, Harmandalı Geri Gönderme Merkezi görevlileri için işkence, görevi kötüye kullanma ve belge bozma-yok etme-gizleme suçlarından şikâyetçi olduğu bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?

7- Kongolu kardeşlerin, aileleri ile iletişim kurabilmeleri sağlanacak mıdır? Aile ile iletişime geçilecek midir?

8- Kongolu kardeşlerin, Avrupa'da bulunan aileleri ile birleşme talepleri yerine getirilecek midir? Talepleri yerine getirilmeyecekse koruma altına alınıp, hakları verilecek midir?

9- Türkiye'de geri gönderme merkezlerinde kalmakta olan refakatsiz çocuk sığınmacı sayısı kaçtır? Kaç sığınmacı çocuğun aile birleştirilmesi gerçekleştirilmiştir? Refakatsiz kaç çocuk koruma altına alınmıştır?